

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Primorska po krizi COVID -19, sodelovanje pri
oblikovanju in izvedbi ukrepov

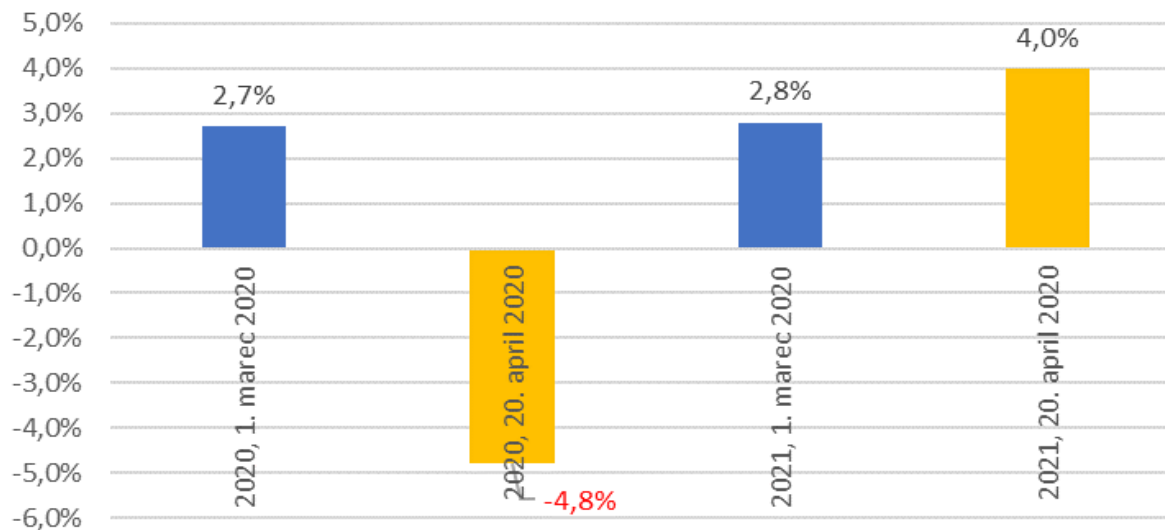
Mitja Gorenšek
državni svetnik
izvršni direktor GZS

Ljubljana 5. 6. 2020

Padec gospodarske aktivnosti v 2020, višja rast v 2021

Ocena gibanja slovenskega BDP v 2020 in 2021

Vir: Analitika GZS

Izvoz in investicije z najvišjimi padci

Glavne komponente povpraševanja	2020, 1. četr.	2020, 2. četr.	2020, 3. četr.	2020, 4. četr.	2020, celotno leto
Potrošnja gospodinjstev	0,0	-5,0	-4,0	0,3	-2,2
Potrošnja države	1,2	1,3	1,6	1,5	1,4
Bruto investicije v osnovna sredstva	1,2	-14,1	-14,6	-5,5	-8,5
<i>od tega: zgradbe in objekti</i>	0,0	-20,0	-18,0	-8,0	-12,1
<i>od tega: oprema in stroji</i>	2,0	-12,5	-15,0	-5,0	-7,6
<i>od tega: proizvodi intelektualne lastnine</i>	2,0	-2,0	-4,0	0,0	-1,0
Sprememba zalog, v o.t. na BDP	0,2	-5,0	-3,0	-2,0	-2,4
Izvoz blaga in storitev	1,0	-20,0	-15,0	-5,0	-9,9
Uvoz blaga in storitev	1,2	-22,0	-17,0	-7,0	-11,4
BDP	0,6	-10,6	-7,3	-1,6	-4,8

Najbolj prizadeti:

turizem, transport potnikov, proizvodnja in gradbeništvo

Skupine dejavnosti	2020, 1. četr.	2020, 2. četr.	2020, 3. četr.	2020, 4. četr.	2020
A Kmetijstvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	1,0	-25,0	-20,0	-5,0	-12,7
F Gradbeništvo	0,0	-25,0	-15,0	-5,0	-11,6
GHI Trgovina, promet in skladiščenje, gostinstvo	0,0	-10,0	-7,5	-1,0	-4,8
J IKT dejavnosti	3,0	5,0	4,0	3,0	3,8
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1,0	-2,0	-1,0	0,0	-0,5
L Poslovanje z nepremičninami	0,5	-2,0	-4,0	-4,0	-2,4
MN Strok., znan., tehnične dejavnosti	1,5	-1,5	-1,0	0,0	-0,3
OPQ Javni sektor (pretežno)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
RST Druge storitvene dejavnosti	-5,0	-70,0	-40,0	5,0	-26,9
Dodana vrednost, skupaj	0,7	-10,0	-7,2	-1,4	-4,6
Neto davki na proizvode	0,0	-15,0	-8,0	-3,0	-6,5
Bruto domači proizvod	0,6	-10,6	-7,3	-1,6	-4,8

Negativni učinki COVID-19

- **Prepoved neposredne prodaje ne nujnega blaga in storitev**
- **Zaprtje turističnih obratov, gostiln in lokalov**
- **Prepoved množičnih športnih, kulturnih dogodkov**
- **Prepoved javnega potniškega transporta**
- **Težave pri prehodu delavcev iz Hrvaške, napoteni delavcev prek meja**
- **Težave z dobavo polproizvodov (efekt COVID-19 z začetka leta na Kitajskem)**
- **Težave z zavarovanjem izvoznih poslov, padec novih naročil**

Pozitivni učinki COVID-19

- Delo od doma s sodobnimi komunikacijskimi orodji (**potencial za rast produktivnosti** tudi prek bodočih stroškovnih prihrankov); fokus na rezultate
- Rast spletne trgovine in dostave blaga, **večja vključitev neživilske trgovine in gostinstva v naročilo izdelkov na dom**
- **Visoka rast proizvodnje in prodaje živil** (verjetno nižja v prihodnjih mesecih zaradi večjih zalog v gospodinjstvih)
- **Padec cen energetskih surovin** (1/6 proračuna slovenskega gospodinjstva)

Finančni izkazi slovenskih gospodarskih družb se bodo poslabšali

	Prihodki od prodaje (mrd EUR)	Dodana vrednost (mrd EUR)	EBITDA (mrd EUR)	Zaposleni (po delovnih urah)
2018	97	22,4	8,9	503 tisoč
2019, ocena	104	23,7	9,4	528 tisoč
2020 (maj 2019)	110	24,9	9,8	560 tisoč
2020 (april 2020)	92	22,0	8,4	496 tisoč
2020/2019	-12%	-8%	-10%	-6%

Trg dela bo precej negotov

- Z dolžino trajanja izrednih ukrepov se verjetnost dviga števila brezposelnih povečuje; **število brezposelnih je pri 89.000** (Zavod za zaposlovanje objavlja dnevno) in bo do konca leta naraslo na 100.000
- Delo izgubljajo **manj kvalificirani zaposleni**, zaposleni v storitvenih dejavnostih (turizem, gostinstvo), **mladi** (enostavnost in nižji stroški odpuščanja, v večji meri na pogodbah za DČ)
- **Stopnja anketne brezposelnosti bo naraščala manj od registrirane**, tudi zaradi krajših oblik dela
- Število zaposlenih v dejavnosti proizvodnje bo upadalo, v storitvah in gradbeništvu naraščalo, neto učinek bo kljub temu negativen

Kakšen bo vpliv krize na primorsko?

Goriška regija

- Znotraj zasebnega sektorja je pomen naslednjih sektorjev (v dodani vrednosti) nadpovprečen v:
 - Predelovalne dejavnosti (44 %, glede na SI: +7 odst. točke)
 - **Kulturne, razvedrilne dejavnosti (8 %, glede na SI: +7,5 odst. točke)**
 - Energetika (7 %, glede na SI: +3 odst. točke)
- Znotraj zasebnega sektorja je pomen naslednjih sektorjev (v dodani vrednosti) podpovprečen:
 - **Trgovina (12%, glede na SI: -5 odst. točk)**
 - **Transport (5 %, glede na SI: -4,4 odst. točk)**

*z rdečo barvo so označene najbolj prizadete dejavnosti

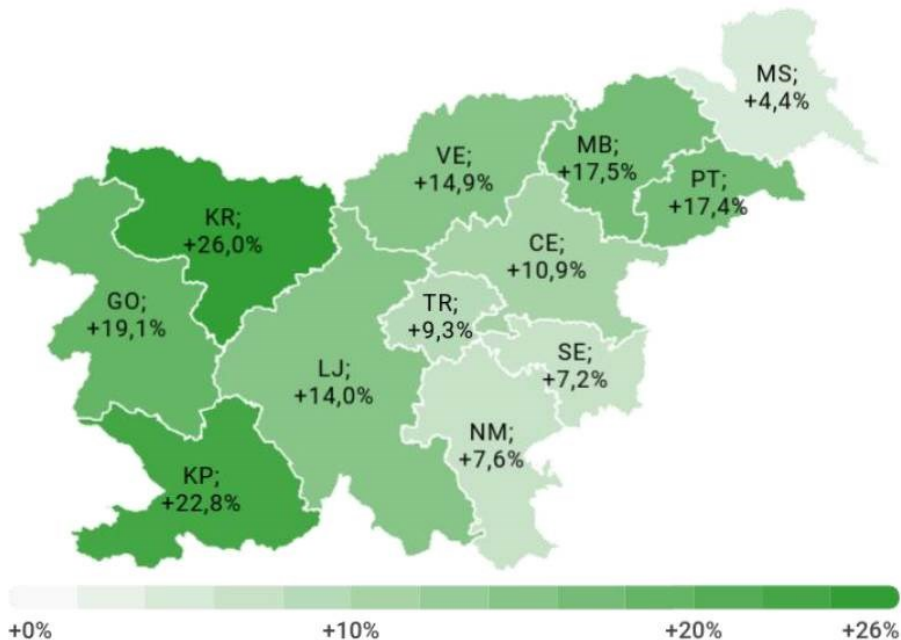
Podatki Zavoda za zaposlovanje

- Rast brezposelnih v obdobju april 2020/februar 2020:
 - Gorenjska regija (+26,0 %)
 - Obalno-kraška regija (+22,8 %)
 - Goriška regija (+19,1 %)

- ⑩ Zahodni del Slovenije je bil bolj prizadet od vzhodnega:
 - Gostinstvo, predelovalne dejavnosti in trgovina so dejavnosti, ki so najbolj odpuščale
 - Natarjarji, prodajalci, delavci v proizvodnji, čistilci, kuharji so izgubljali zaposlitev

- ⑩ Stopnja brezposelnosti je v Goriški regiji podpovprečna

Rast brezposelnosti po območnih službah (april 2020 / februar 2020)

Turizem in izvoz

- 10 % vseh turističnih prihodov turistov, povprečen čas obiska je 2,3 dneva (10 % pod povprečjem Slovenije)
- Italija je za regijo najpomembnejši zunanjetrgovinski partner, predvsem pri uvozu
- Pri izvozu sta Italija in Nemčija precej izenačeni (cca. 20%)
- Blagovni izvoz iz Goriške predstavlja dobrih 7 % vsega blagovnega izvoza Slovenije v Italijo

Statistika in ankete GZS

- Uradna statistika še ni zaznala nadpovprečnega upada gospodarske aktivnosti na primorskem
- 3 ankete, ki smo jih izvedli na GZS tudi niso pokazale, da bi bili gospodarski subjekti na primorskem v povprečju prizadeti bolj kot drugje v Sloveniji
- Da pa je kriza močnejše udarila primorsko govori povečanje števila brezposelnih, ki se bo moralo pokazati tudi v drugih številkah
- Kako močno bo kriza prizadela primorsko, pa bo odvisno tudi od odprtja meje z Italijo